І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 179. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 4-го ВЕРЕСНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 4, 1974 No. 179. VOL. LXXXI.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ



ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

96

Протестаційна моторкада спричинила замішання біля совєтської місії

Ню Йорк. — В рамцях великої української Всенаціональної Маніфестації, яка відбувалася 29-го вересня ц. р., була зорганізована також, на передодні походу по П'ятій евеню, протестаційна моторкада авт, відповідно удекорована протимосковськими транспарентами. Моторкада яка складалася з 25-ти авт, сформувалась на 40ій вулиці між 1 і 2-ою евенями, включала автоплятформу з голодуючими жінками, що сиділи обгороджені колючим дротом, та два авта з гучномовцями, які обслуговували мґр Юрій Волошин, Марія Душник і Ліля Сидор - Чарторийська. Колона, переїжджаючи 67-ю вулицею біля будинку сотетської місії до ОН, зупинилась і багато осіб висівши з авт, почали скандувати: „Звільніть Мороза! Воля для Мороза!". Поліція, яка не була приготована зустріти таку кількість демонстрантів і авт біля місії, почала викликати поміч, а з бічних будинків місії почали вибігати інші поліцисти, які заблькували вхід до будинку. Ця ситуація, хоч і не тривала довго, викликала замішання. Учасники моторкади роздали при тому багато пропаґандивного матеріялу, а авто з голодуючими жінками притягало увагу переходжих і принагідних фотографів. Кавалькада, якою керував Ярослав Косановський, долучилась пізніше до великого походу і кружляла по сусідніх вулицях та біля Об'єднаних Націй

Палата Репрезентантів проголосувала зменшити фонди для Ричарда Ніксона

Вашинґтон. — У середу, 2-го жовтня, Палата Репрезентантів проголосувала зменшити з 850,000 до 200,000 долярів суму грошей, яку президент Форд запропонував на покриття коштів „переходової стадії" Ричарда Ніксона з президентури до приватного життя. Ці гроші мали б покрити пенсію колишнього президента, заробітні платні його персоналу та канцелярійні видатки до червня 1975-го року. Минулого тижня Комісія асиґнування в Палаті Репрезентантів рішила призначити на ці цілі 398,000 долярів, але ціла Палата вважала, що навіть ця сума надто велика й тому зменшила її до 200,000 долярів. Сенатська підкомісія проголосувала призначити Ричардові Ніксонові 328,000 долярів, але правдоподібно цілий Сенат також рішить зменшити цю суму.

У середу, 2-го жовтня, ряд конґресменів пропонував не призначувати колишньому президентові жадних грошей, навіть не надавати йому пенсії,бо, на їхню думку, „його служба не була чесна й не заслуговує на винагороду". Але ця пропозиція була відкинена Палатою Репрезентантів 344-ма голосами проти 46-ох.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	6,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	3,101
ДО ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ОСТАЛО	2,899

Впродовж вересня одержала Головна Канцелярія 217 аплікацій нових членів. Серед них по дві та більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Карло Кобіто (В. 121) — 11 аплікацій нових членів, Ольга Осередчук (В. 14, 37 і 45) — 10, Квітка Стецюк (В. 25) — 7, Петро Головачук (В. 42) — 7, Семен Кравець (В. 277) — 6, Олександра Яворська (В. 344) — 6, Микола Мартинюк (В. 406) — 6, Анна Гнатюк (В. 37) — 5, Денис Матавієвський (В. 121) — 4, Омелян Твардовський (В. 214) — 4, Богдан Дейчаківський (В. 233) — 4, Михайло Гентош (В. 305) — 4, Михайло Каркоць (В. 345) — 4, Іван Пригода (В. 361) — 4, інж. Лев Блонарович (В. 34) — 3, Микола Шеремета (В. 70) — 3, Михайло Фединишин (В. 155) — 3, Василь Романишин (В. 254) — 3, Петро Федик (В. 292) — 3, Станислав Мотрович (В. 295) — 3, та по дві аплікації — Михайло Отрок (В. 14), д-р Роман Голіят (В. 19), Роман Татарський (В. 94), Степан Шилкевич (В. 116), Ґльорія Пащин (В. 125), Ярослав Леськів (В. 133), Лідія Козак (В. 134), Богдан Артимишин (В. 153), Галина Гаврилюк (В. 170), Стелла Раєн (В. 171), д-р Василь Палідвор (В. 204), Михайло Кіґічак (В. 240), Дмитро Галонжка (В. 307), Андронік Копистянський (В. 327), мґр Іван Гаврилюк (В. 360), Федір Петрик (В. 362), Петро Дзюба (В. 367), Йосиф Ярема (В. 372), Катерина Онуфрик (В. 416), Марія Сцібайло (В. 452), Данило Пищ (В. 458) і Михайло Ополько (В. 478).

ЗСА пропонують обмеження у користуванні нафтою

Вашинґтон. — На нараді міністрів закордонних справ ЗСА, Західньої Німеччини, Великобританії, Франції і Японії, що відбулися під кінець минулого тижня, але про висліди якої досі нічого не було поінформовано, державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер мав запропонувати обмеження у користуванні нафтою в загальному на 15 відсотків. Це обмеження мали б застосувати в себе згадані країни і — як повідомляють — міністри закордонних справ цих країн позитивно зустрінули таку пропозицію, вимагаючи тільки часу на докладніше вивчення ситуації. Як відомо, французький уряд був першим, що вже, незалежно від інших, запровадив у Франції обмеження у користуванні пальним на 10 відсотків.

Згідно з пляном Г. Кіссінджера, обмеження у користуванні нафтою, матиме подвійний позитивний ефект: з одного боку примусить уряди держав - продуцентів нафти таки застановитися над цінами на нафту, а також вплине на зменшення дефіциту у міжнародному платничому балянсі кожної з заінтересованих держав. Покищо невідомо, наскільки буде переведений у життя плян Кіссінджера, але вже є цілком ясним, що принаймні деякі уряди, в тому й уряд ЗСА, застосують значні обмеження в користуванні нафтою і нафтовими продуктами, щоб в цей спосіб успішніше боротися з можливою черговою енерґетичною кризою. Президент Форд з'ясує напрямні американської політики на цьому відтинку вже наступного тижня. До уваги береться можливість підвищення цін на бензину на яких 50 відсотків шляхом накладання податку між 20 до 30 центів на ґальон. Це автоматично вплине на рівень споживання пального власниками авт і в сумі дасть конечних 15 відсотків загального обмеження у використуванні нафти і нафтових продуктів в ЗСА.

Спільна Конґресова Комісія дійшла до компромісу відносно виборчої реформи

Вашинґтон. — У вівторок, 1-го жовтня, спільна комісія обох Палат Конґресу погодилася на компроміс відносно законопроєкту, який має на меті зреформувати дотеперішні методи фінансування передвиборчих кампаній. Сенатські члени цієї комісії погодилися відтягнути вимоги Сенату, щоб передвиборчі кампанії кандидатів до Конґресу були фінансовані публічними фондами, а конґесмени в цій спільній комісії погодилися на пропозицію Сенату, щоб був створений федеральний виборчий комітет, який впроваджував би в життя всі постанови цього законопроєкту, та слідив би за будь-якими нарушеннями його. Члени Палати Репрезентантів у цій спільній комісії також погодилися дозволити, щоб кандидати до Конґресу могли видавати більші суми на передвиборчі кампанії, ніж було первісно запропоновано Палатою Репрезентактів.

Копромісовий законопроєкт пропонує, щоб під час загальних виборів президентські кампанії були фінансовані публічними фондами, а не приватними пожертвами, хоча під час правиборів кандидати могли б користатися також приватними пожертвами. Законопроєкт також встановляє верхні межі на суми, які можуть бути видані кандидатами на президента, сенатора та конґресмена, а також встановляє верхні межі на приватні пожертви для тих кандидатів. Президентські виборчі та частинно президентські правиборчі кампанії були б фінансовані федеральним урядом в такий спосіб, що один доляр з федерального податку кожного платника був би призначений на це публічне фінасування президентських виборчих кампаній. Сенат також хотів, щоб передвиборчі кампанії кандидатів до Конґресу були фінансовані публічними фондами, але Палата на це не погоджувалася й ця пропозиція була усунена з компромісового законопроєкту.

Сенатор Баклі вимагає „дискусії крайового засягу" щодо зв'язків із Кубою

Вашинґтон. — Консервативний республіканський сенатор Джеймс Баклі з Ню Йорку у вівторок, 1-го жовтня, заявив кореспондентам, що заки Білий Дім вирішить поліпшити відносини з комуністичною Кубою, то раніше повинна відбутися на цю тему „дискусія крайового засягу". Він вважав, що Америка надто скоро і без серйозної застанови прямує до знесення політичних і економічних санкцій проти Куби, не зважаючи на те, що „спеціяльний зв'язок Куби із СССР" становить серйозну загрозу для безпеки країн Західньої Півкулі. На думку сенатора Баклі, Америка може погодитися на поліпшення відносин з Кубою тільки під умовою, що Гавана припинить цей спеціяльний зв'язок із Совєтським Союзом. Існує сила-силенна доказів, заявив сенатор Баклі, що Совєтський Союз відіграє дуже активну ролю в політичному тероризмі в країнах Латинської Америки. Він сказав, що совєтське КҐБ перебрало контролю над кубинськими розвідчими чинниками і в такий спосіб Москва поширює свої впливи в Західній Півкулі. Великою загрозою для ЗСА та інших країн цієї Півкулі Баклі вважає також те, що Совєтський Союз розбудовує на Кубі бази для підводних човнів.

КИТАЙ СХВАЛЮЄ ВИКОРИСТОВУВАННЯ НАФТИ ЯК ЗБРОЇ У „БОРОТЬБІ З ІМПЕРІЯЛІСТАМИ"

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — З усіх дотеперішніх виступів голів окремих держав, міністрів закордонних справ, чи їхніх заступників, на форумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, найбільш різкий характер мав виступ китайського заступника міністра закордонних справ Чіяо Куан-гуа, який покористувався нагодою, щоб черговий раз розправитися з „імперіяльною" політикою СССР і ЗСА і накреслити ролю комуністичного Китаю, як лідера т. зв. третього світу. В оцінці китайського представника, „третій світ" за останній рік мав змогу продемонструвати свої реальні можливості у боротьбі з „імперіялістичним грабежем та експлуатацією", застосувавши нафту як зброю у змаганні за політичні цілі і в боротьбі з аґресією. Арабська нафтова політика і ембарґо на експорт нафти до окремих країн були, як заявив Чіяо Куан-гуа, „історичним піонерським ділом", що матиме вирішальний вплив на дальший розвиток боротьби „третього світу". Коли ж сьогодні представники „імперіялістичних держав" виявляють незадоволення і навіть погрожують державам- нафтовим продуцентам, то все це, за словами китайського міністра, є тільки „блефом", без ніякого практичного наслідку.

„Глибоке значення боротьби за нафту лежить в тому, — говорив Чіяо Куан-гуа, — що країни, які розвиваються, зуміли об'єднатися і почали здійснювати незалежно контролю над своїми природніми ресурсами, почали боротьбу проти грабежу, експлуатації і перекинули кризу на них („імперіялістичні держави"). Коли ж у висліді, переходово, деякі економічно недорозвинені країни будуть відчувати труднощі, то їх можна буде розв'язати. Ці труднощі, однак, не матимуть впливу на історичне значення арабського почину.

Окремо говорив китайський представник на тему політики відпруження, займаючи виразно неґативне відношення до намагання досягнути максимального погодження між ЗСА і СССР. За його словами, політика відпруження — це „своєрідна знахарська медицина, якою всюди торгує совєтське керівництво. Ніхто з нас не може забувати про те, що якраз після досягнення цілої серії угод на других совєтсько-американських переговорах, почалась на Близькому Сході війна і що після досягнення додаткових угод на третіх совєтсько - американських переговорах мали місце відомі події на Кипрі. Отже, де тоді політика відпруження?" — запитував у своїй промові китайський представник, висміваючи пропозиції Москви щодо полагодження кипрського конфлікту. За його словами, „одна надпотуга" — СССР поводиться в справі Кипру подібно до „муравля на гарячій сковороді", але від імени Китаю він не подав ніяких конструктивних пропозицій.

Окрему увагу Чіяо Куан-ґуа присвятив справам Азії і совєтським плянам азійської мирної конференції та договору про безпеку Азії. Згідно з його заявою, СССР хоче підкорити собі південно-азійські країни, розчленувати Пакістан і взагалі продовжує вести на терені Азії політику „відкритої аґресії". У цьому контексті він також заатакував Індію, з якою СССР є в союзі, за захоплення території провінції Сіккім, мовляв, це акт „відвертої аґресії" у порозумінні з СССР. Підтримуючи проєкт Пакістану про проголошення Азії тереном вільним від атомової зброї, китайський представник осудив випробування атомової зброї Індією. Китайський представник не поминув також справи В'єтнаму, вимагаючи повного визнання для В'єтконґу, як справжнього представника Південного В'єтнаму. Чіяо Куан-гуа повторив давніші китайські вимоги, щоб ЗСА відтягнули свої війська з Південної Кореї і щоб з ОН усунути представника уряду Лон Нола і замінити його представником принца Сіканука, який тепер перебуває на еміґрації.

Як можна було сподіватися, промова китайського представника не викликала захоплення ні з боку делеґації ЗСА, ні СССР, а представник Індії окреслив її „звичайною пропаґандою", заперечуючи всі закиди проти Індії.

Сенат відложив законопроєкт в справі закордонної допомоги

Вашинґтон. — У середу, 2-го жовтня, Сенат 41-им голосом проти 39-ох проголосував повернути до Сенатської комісії для закордонних справ контроверсійний законопроєкт, який на закордонну допомогу пропонував призначити 2.5 більйона долярів. Це рішення Сенату коментатори вважають важливою перемогою для Білого Дому, бо законопроєкт містив ряд додатків, з якими не погоджується президент Джералд Форд. Один з тих додатків пропонує заборонити всю „приховану діяльність" Центральної Розвідчої Аґенції, крім такої, яку президент ЗСА вважає конечною для державної безпеки, але навіть в цих випадках Президент мусів би раніше повідомити відповідні конґресові комісії про ці пляни Сі-Ай-Ей. Повернення законопроєкту до Сенатської комісії для закордонних справ запевняє, що Сенат не буде голосувати над ним принаймні до виборів у листопаді ц. р., а може й до кінця року.

Владика Платон Корнеляк був в автовій катастрофі

Мюнхен. — Апостольський Екзарх для українців в Німеччині з осідком в Мюнхені Владика Платон Корниляк пережив велику автову катастрофу, яка трапилася на шляху з Ґомадінґен до Мюнхену, в дні 17-го серпня ц. р. повертаючись із Злету СУМ-у. В авті з Владикою були ще о. митрат В. Соловій, священик білоруського походження, який обслуговував українські громади в Шонґав і Розенґаймі, та о. канцлер С. Дмитришин. Авто Владики зударилося з другим автом в наслідок чого загинув 61-річний о. митрат В. Соловій, а Владика Корниляк і о. канцлер С. Дмитришин зазнали поранення.

Похорон о. В. Соловія відбувся 22-го серпня з церкви св. Андрея Первозваного. Участь в похороні взяли Владика Платон Корниляк, білоруський єпископ Чеслав Сіпович з Лондону та Владика Орест від УАПЦ.

Відбулися організаційні збори союзових округ в Новій Англії

В суботу. 21-го вересня. 1974 р. відбулися організаційні збори Бостонської округи УНС, а в неділю, 22-го вересня такі окружні збори УНС відбулися у Вунсокет, Р.Ай., в яких взяло участь поважне число членів з обох округ.

Головним промовцем на обох зборах була п-і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС, яка говорила про організаційні пляни для зорганізування нових членів, щоб їх число досягло 90,000 в цьому ювілейному році УНС; про окружні квоти та нагороди, та передусім про нові 5-тирічні боргові зобов'язання, видані УНСоюзом для фінансування нового будинку УНС, про знижені передплати „Свободи" для членів УНС та про загальні союзові справи.

П-і Душник твердила, що в організаційній кампанії за новими членами повинні взяти участь всі урядовці Відділів УНС без винятку, а не лишати цю справу самим відділовим секретарям. Всі відділові урядовці та делеґати на останню конвенцію УНС повинні включитися всеціло в цю кампанію за приєднання нових членів. Пані Душник також закликала, щоб Відділи висилали старших членів на вакації та молодших членів до діточих таборів, тенісової школи та на курси українознавства— все на „Союзівці." Вона також порушила справу побудови пам'ятника Лесі Українки на „Союзівці."

Збори в Бостоні відбулися в приміщенні парохії української католицької церкви Христа-Царя в Джамейка Плейн, і хоч в тому часі падав зливний дощ, на збори прибуло поважне число союзовців. Д-р Анна Чопек, головна радна УНС та голова бостонської округи УНС, що

(Продовження на стр. 4-ій.)

Окружний Комітет Відділів УНС в Ст. Луїсі відбув організаційні збори

Ст. Луїс, Мо. — Дня 21-го вересня ц. р. тут у приміщеннях Українського Народного Дому, відбулися збори місцевої Округи УНСоюзу. Були заступлені чотири місцеві Відділи УНСоюзу. Збори відкрив і ними проводив голова Округи, Петро Івасишин, вітаючи приявну на нарадах головну касирку пані Уляну Дячук та урядовців Відділів і все членство. З огляду на інформативний характер зборів, на порядку нарад була тільки доповідь мґр Уляни Дячук. Головна касирка представила загальний стан організаційних здобутків Округи і цілого УНСоюзу за біжучий рік та подала плян організаційної праці на чергові чотири місяці, закликаючи всіх включитися до осінньої кампанії, щоб успішно закінчити цей ювілейний рік. Вона також зреферувала теперішній фінансовий стан УНСоюзу, вказуючи на добру і здорову фінансову господарку. Доповідачка зокрема багато часу присвятила справі видачі боргових зобов'язань, виясьнюючи всі умови цієї позички. В дискусії, яка вив'язалася опісля, заторкнено багато справ, які відносилися в першу чергу до життєвого забезпечення і боргових зобов'язань. Збори закрив голова Округи Петро Івасишин, дякуючи присутнім за численну участь.

КОНЦЕРТ СТРУННОЇ ОРКЕСТРИ З КАНАДИ В НЮ ЙОРКУ І ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Ню Йорк. — В суботу, 12-го жовтня ц. р. о год. 7-ій вечора у приміщенні Вашинґтон Ірвінґ Гайскул (40 Ірвінґ плейс) Ню Йорк виступить струнна оркестра Музичного Інституту ім. М. Лисенка з Торонта з гостинним концертом. Оркестра складається з 50-ох оркестрантів у віці від 17-25 років.

Концерт струнної оркестри буде повторений в неділю, 13-го жовтня, у Філядельфії в залі „Філядельфія Гайскул фор ґірльс" на Брод і Олней вулиці о год. 4-ій по полудні.



УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВШАНУЮТЬ 500 ЖІНОК КІНҐІРУ

Ню Йорк. — Комітет Українських Жіночих Організацій інформує, що в неділю, 6-го жовтня ц. р. о год. 4:30 по полудні буде відслужена в церкві св. Юра в Ню Йорку Панахида за душі 500 жінок-в'язнів, які 20 років тому загинули під гусеницями московських танків в концтаборі Кінґіру. Після Панахиди, о год. 5-й по полудні в авдиторії школи св. Юра відбудеться жалобна академія з доповіддю і мистецькими виступами.

ШИРШІ СХОДИНИ МИРЯН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Управа Відділу Товариства за Патріярхальний Устрій Української Помісної Католицької Церкви у Філядельфії інформує, що в неділю, 6-го жовтня 1974 р. в залі церкви Христа Царя при 17ій і Каюґа вулиці у Філядельфії о год. 1-й по полудні відбудуться ширші сходини мирян. Провідні діячі мирянського руху УКЦ подадуть обширні інформації про події, які заіснували в житті Помісної Української Католицької Церкви.

ГАННА ШЕРЕЙ І КАЛИНА ЧІЧКА - АНДРІЄНКО ВИСТУПЛЯТЬ З КОНЦЕРТОМ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

Ню Йорк. — Відомі наші мисткині — співачка мецосопрано Ганна Шерей і піяністка Калина Чічка - Андрієнко одержали офіційне запрошення виступити перед Жіночою Гільдією Об'єднаних Націй з окремим концертом. Такий концерт відбудеться у вівторок, 8-го жовтня ц. р. Будуть виконані твори М. Лисенка, Я. Степового, Стеценка, Д. Січинського, І. Білогруда, Ф. Євсевського, М. Фоменка, В. Грудіна, як також популярні і народні пісні.

ВІДДІЛИ УНС ОКРУГИ ЗАХІДНЬОЇ КАНАДИ ВІДБУДУТЬ НАРАДИ

Джерзі Ситі. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що організаційні наради Округи УНСоюзу Західньої Канади відбудуться в неділю, 13 жовтня, о годині 2:30 по полудні в готелі „Голідей Інн" 350 Ст. Мери евеню — Вінніпеґ. До участи в нарадах запрошені всі відділові урядовці, делеґати 28-ої Конвенції та члени УНСоюзу Західньої Канади.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правильна постава

Свідчення президента Американської Федерації Праці і Конгресу Індустріяльних Організацій Джорджа Міні перед Сенатською комісією для справ зовнішньої політики на тему американсько - совєтських стосунків заслуговує на окреме відмічення і увагу. Идеться про те, що Джордж Міні не тільки з'ясував становище зорганізованого американського робітництва до незвичайно важливої міжнародної проблеми нашого часу, але також звернув увагу американських законодавців і уряду на небезпеку дуже реклямованої „політики відпруження" (детанту) у взаєминах між ЗСА та СССР, якщо ця політика не враховуватиме справжніх намірів і остаточних цілей совєтсько-російського керівництва.

Американське зорганізоване робітництво не відкидає самої ідеї відпруження у міжнародних відносинах, але, як заявив Джордж Міні, воно заінтересоване у „справжньому детанті", а не у „самообмані". Політика відпруження у такому виданні, як це є сьогодні, виявляє, що ЗСА ступили на небезпечний шлях односторонніх поступок, чи навіть своєрідного апізменту щодо СССР, цілком випускаючи з уваги цілі совєтської політики. Як в минулому, в роки „холодної війни", так і сьогодні, в час „відпруження", ціль політики Москви була і залишається одна і та сама: забезпечити за СССР абсолютну військову перевагу. Для цього СССР потребує, як правильно відзначив Джордж Міні, американських фінансових засобів, американського знання і американської технології.

Здійснюючи свої цілі, совєтський уряд не змінив своєї внутрішньої політики, порушуючи основні права людини і стосуючи засоби насилля супроти власних громадян. На жаль, американські чинники, зокрема американські бизнесові кола, всього цього не беруть до уваги, а американські підприємці, захоплені міражами зисків, готові все „простити" Москві та „замовчати репресивний і негуманний характер совєтського режиму".

Можна тільки привітати і підтримати пропозицію Джорджа Міні, що ЗСА повинні, враховуючи власні інтереси, будувати свої відносини з СССР на засаді „рівноцінних концесій". Особливо важливою є вимога, що мусить бути забезпечений „вільний обмін людьми й ідеями" у взаєминах Заходу зі Сходом. Коротко, ЗСА не можуть розбудовувати власними силами і засобами свого потенційного гробокопателя. Без належних і справді ефективних гарантій ЗСА не повинні ризикувати власною національною безпекою і безпекою усього вільного світу.

Пробуємо знову

До кращих прикмет характеру американського народу й американської системи належить засада: пробуй знову — трай еґен! Не пощастило із здійсненням доброго пляну, чи заміру — „Пробуй знову!" Перепав кандидат при виборах — за чотири роки „пробує знову". І так без кінця.

Идучи за цим добрим і корисним прикладом, „Свобода" в сьогоднішньому виданні „пробує знову" те, що вже багато разів не тільки у своїй понад 80-літній історії, але й в останніх двох десятиріччях намагалася безуспішно ввести на своїх сторінках, що є одною з найважливіших і одною з найцікавіших складників змісту кожної газети — віддати відповідне місце голосам читачів та листам до редакції, які висловлюють свою думку в поодиноких актуальних справах, допомагаючи в той спосіб до вироблення та встановлення того, що називається „публічною опінією". Наші трудноці в такій перевірці та підсумованні публічної опінії були коротко з'ясовані в нашому редакційному коментарі: „Скажіть свою думку", надрукованому в числі з 21-го вересня. Там і сказано, що головну трудність у використовуванні цих „голосів народу" в газеті становить головно їх форма — довжина і часто-густо більше чи менше обидні, а то й лайливі вислови на адресу інакомислячих. Тим часом, усе це: непогоджування з іншою думкою, критичні завваги відносно подій чи акцій не тільки можна, але й треба висловлювати, але висловлювати їх в культурній та приличній формі.

В цьому виданні щоденника „пробуємо знову" та рівночасно заохочуємо читачів, щоб і вони „спробували знову" та надсилали до редакції свої голоси, прирікаючи з нашого боку, що редакція їх використовуватиме, якщо тільки вони своєю формою надаватимуться до друку.

Отже спільно — спробуймо знову: з боку читачів висловлювати свою навіть найбільш контроверсійну думку, а редакція їх друкуватиме, якщо тільки вони своєю формою надаватимуться до друку. Очевидно, що редакція застерігає собі право такі голоси стилістично виправляти і скорочувати, не змінюючи їхнього змісту. Сподіваємося, що ця нова спроба матиме вже успіх, бо це в найкращому інтересі нашої громади.

Я. Гайвас

ОБ'ЄДНАННЯ, СПІВПРАЦЯ ЧИ СТАВКА НА НАЙСИЛЬНІШОГО?

Стаття А. Камінського „Останній обов'язок націоналістичної ґенерації" не була „громом з ясного неба". Не була таким „громом" теж відповідь на неї М. Сосновського. Бо розмови на цю тему стають щораз частіші, щораз вимогливіші в цій справі. „Націоналістична аномалія", наявність трьох націоналістичних угрупувань з тією самою назвою, загально з тими самими цілями, розділених здебільшого тактичними міркуваннями й персональними пересудами, — громадськості зовсім не під смак. Це видно з частих розмов на цю тему. На силі приростають голоси: коли вже врешті націоналісти полагодять ті всі спори й розходження між собою?

Ще виразніше видно це серед української молоді, особливо тієї її частини, що включилася, або хоче включитися в суспільно - громадську діяльність, активізувалися політично. Для неї, — як це її представники на кожнім кроці підкреслюють - зовсім чужі й зовсім незрозумілі численні доктринальні, а ще більше доктринерські, спори, що їх дехто з молоді охрещує словом „догматика", та особисті анімозії і ресантименти. Все це, на думку молоді, зовсім ірраціональне, вже більше як тридцять років знекровлює український націоналістичний рух та шкодить цілості українського життя. А найбільше вимагають полагодження цих болючих проблем голоси з краю. В Україні колишні нечисленні учасники національно - політичної діяльности, представники довоєнних поколінь з одного боку, а з другого боку національно настроєна молодь таки просто вимагають: закиньте ті якові суперечки, не діліться, йдіть разом і разом працюйте!

Така загальна постава не лише зрозуміла, але і єдино здорова. Саме бо життя походжує її. Хто хоче дивитися на світ відкритими очима, без будь яких окулярів, той бачить категоричну вимогу до нас: за всяку ціну якнайшвидше сконцентрувати свої сили для продовжування й розгортання боротьби з ворогом, яка буде щораз більше вимоглива й затяжніша. Так само кожному по обидвох боках залізної заслони ясно, що в загальній концентрації національних сил націоналістичний відтинок відіграє особливо невральгічну ролю і тому йому треба присвятити велику увагу, або, може, навіть починати з нього.

Власне, це загальне тло, а навіть атмосфера нетерплячки, яка, до речі, видна не лише в українському світі, але й серед чужих кіл, близьких і зацікавлених українською справою, викликало і „тестаментові" вимоги А. Камінського і гіркі сумніви М. Сосновського. Отже коротко: ми опинилися на тому історичному закруті, на якому для дальшого маршу вперед треба розв'язати проблему концентрації сил. Але як це зробити?

Є три можливості розв'язки тієї життєвої проблеми: а) об'єднання націоналістичних угрупувань, б) координація їх діяльности й співпраця, в) домінуюча перевага одної з них, яка з часом вхлонула б інших й включила їх у творчу працю, а ті, що залишилися б поза, втратили б суспільну динаміку й значення.

Очевидно, об'єднання роз'єднаних націоналістичних угрупувань було б найдальшейдучою і найрадикальнішою розв'язкою. Багато голосів не лише висуває таку вимогу, але й твердо вірить у її повну реальність. Одначе для такого далекойдучого потягнення треба ґрунтовної психічної підготованости, про що пише М. Сосновський, треба відповідної атмосфери зближення, треба цілого ряду попереджаючих практичних заходів. Така розв'язка мусить бути побудованою на міцному підґрунтю, щоб бути тривалою й здоровою. Інакше може дійти до різних несподіванок, відомо бо, що неуспішні об'єднувальні заходи породжують збільшене завогнення і нові ускладнення. Тим більше, що після довгих років роз'єднання й існування окремих організацій початкові розходження, такі сильні, що довели до розламів, значно помножилися й поглибилися. Скільки часу й труду забрало б поладнати так звані засадничі різниці поглядів і метод?

Тому хоч які принадні для декого перспективи об'єднання трьох націоналістичних організацій, ледве чи для цього вже тепер є реальні шанси.

Другою можливістю є координація діяльности й кооперація. При цій розв'язці можна залишити часові „засадничі" проблеми, а сконцентруватися на поточних конкретних завданнях, які для всіх майже однакові. Для реалізації цієї можливости, цього варіянту треба тільки двох вартостей: взаємного довір'я й доброї волі. Коли йдеться про перше, то, не зважаючи на різні закиди, пропаґандивні переяскравлення тощо, в дійсності таке довір'я є. Хоч тут і там в розгарі полеміки й боротьби падають різні далекойдучі, в дійсності задалеко йдучі, звинувачення, то коли „осяде курява", стає видно, що довір'я, а не раз навіть пошана й подив—бо що не кажіть, а окремі представники усіх трьох організацій таки мали чималі подвиги у своєму житті! — далі є. А чи є добра воля? На це нелегко відповісти. Дотепер її не було. Та це не значить, що так буде завжди, „міняються часи, міняємося й ми". Бо хоч, як писав М. Сосновський, є „люди з комплексами", але є теж люди і без комплексів і, очевидно, в першу чергу

(Закінчення на стор. 3-ій)

Голоси читачів

ДО ПИТАННЯ ВИВЧАННЯ ПРИЛЮДНОЇ ДУМКИ

З великим задоволенням і неприхованою надією прочитав я на сторінках „Свободи" редакційну статтю п. з. „Скажіть свою думку". Надія скріпилась після появи статті М. Сосновського п. з. „Публічна опінія — передумова здоров'я громади". Вже від довшого часу у своїй громадсько - політичній діяльності я звертав увагу відповідальним діячам нашого життя на потребу вивчання прилюдної думки шляхом допитування громади про її думку відносно різних, важливих справ громадського, політичного чи церковного характеру. Цю думку, ніби приймалось як корисну і побажану, але насправді за неї ніхто практично не брався.

На мою думку і прийшла найвища пора, щоб наші громадсько - політичні інституції поцікавились прилюдною думкою широких кіл громадянства у плянуванні своєї діяльности чи, принаймні, рішень. Чи недоцільно і корисно було б, коли б при НТШ або УВАН, чи УВУ постав Інститут досліду прилюдної думки, який постійно і професійно вивчав би думку нашої громади в діяспорі на різні пекучі проблеми нашого життя? Стан справ на громадському, політичному та церковно - релігійному відтинках просто підказує, що такий Інститут досліду публічної думки є справою невідкладною. Ось, у нас говориться і пишеться про потребу консолідації, мовляв, громада хоче об'єднання всіх сил, а відповідальні політичні діячі чогось і чомусь крутять на свій лад. Хто тут правий? Чи дійсно громада готова активно підтримати справу об'єднання суспільно - громадських сил, чи може політичні чинники, враховуючи факт незацікавлення громади продовжують нестерпний стан розбиття? Важливою і актуальною справою в житті української католицької громади є справа Помісности Української Католицької Церкви та справа Патріярхату. Як дивиться вся громада на політику Ватикану у відношенні до прав Української Католицької Церкви?

А чи не цікавою є дискусія на тему „Обов'язків націоналістичної ґенерації", в якій приймають участь видатні діячі націоналістичного руху? Чи доведення до консолідації можливе, чи це дійсно „завдання не під силу"? Чи дійсно немає кому передати спадщини „націоналістичної ґенерації"? Чи націоналістичний рух це „історична категорія", чи живий рух? Такі і подібні питання живо цікавлять громаду, а в тому числі молоді її кадри. А взагалі цікаво було б знати, хто то є „українська громада", „українське громадянство" чи „українська діяспора"? Що криється за тими поняттями: духово - морально, політично - національно... і статистично!

Якщо редакція „Свободи" цим разом дійсно схоче зробити практичний крок і відкрити сторінки щоденника для започаткування вивчання публічної думки, тоді цю ініціятиву треба щиро привітати.

Зенон І. Городиський
Трентон, Н. Дж.

>□<

СВІТЛА І ТІНІ МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Після участи в маніфестації, яка відбулася в Ню Йорку в неділю, 29 вересня, в обороні Валентина Мороза, хочу поділитись з читачами деякими спостереженнями, тим більше, що ці самі думки висловлювало багато інших учасників маніфестації.

Хоч погода не дописала, того дня зібралося багато людей, головно молоді, і можна було цю нагоду багато ліпше використати, ніж це зроблено. Перш за все, як ми приїхали на збірний пункт на 58-ій вулиці і 5-ій евеню, ще перед 1:30, деякі дівчата почали роздавати летючки в англійській мові нам, українцям, які мали брати участь в поході. Навіщо? Ми ж знали, чого ми прийшли. Ці летючки треба було затримати виключно для прохожих американців. Було багато випадків, коли американці підходили до декого в поході і питались: „Хто ви такі і чому демонструєте"? Було замало летючок і замало транспарентів. Нас ішло багато, але ми себе належно не реклямували, а це було дуже важливе. Ми перейшлися, але багато американців так і не знали чому.

Мій 16-літній син, який маршував з пластунами, звернув увагу на духову оркестру, яка йшла в поході і грала самі американські пісні. Навіть його це здивувало, не тільки нас, старших громадян. Ліпше було б, щоб вони бубнили до такту, як не вміли грати українських пісень.

Під час програми в парку також було багато недотягнень, які зменшили ефект і враження з цілої маніфестації.

Мене дуже вразило, що окремо переводилось молитви для українців католиків, а окремо для українців православних. Чи не було б багато краще, якби обидва священики разом вийшли і спільно перевели молитву? Чи ми завжди мусимо ділитися на дві окремі групи? Також деякі промовці задовго говорили, замість коротко і ефектовно з'ясувати нашу ціль, з якою ми прийшли. Довга промова в українській мові, на мою думку, була цілком непотрібна. Ми знали, чому ми прийшли, до нас не треба було говорити. Треба було говорити по-англійськи до американців. Ті всі запрошені гості сиділи і нудились, не розуміючи довгої доповіді, а учасники маніфестації тільки денервувались.

Ще одно завваження. Багато українців приїхало на цю маніфестацію не для того, щоб брати в ній активну участь, а для того, щоб стояти чи проходжуватись на хідниках і фотографувати учасників походу. Чи не було б більше корисно, якби вони включились в похід і збільшили число учасників? Яку користь робили вони тим, що стояли збоку?

Я з великим подивом і зворушенням дивилась на довгі колони молоді, деякі були дуже молоденькі, які не злякались дощу і, промокнувши до нитки, ішли відважно в поході аж до кінця маніфестації. Тим часом деякі з наших старших громадян побоялись змокнути і повтікали, не дійшовши до парку, чи з парку під Об'єднані Нації.

Я вважаю, що такі маніфестації можуть мати велику користь ,але тільки тоді, як ми їх відповідно підготовимо і як громадянство буде мати більше зрозуміння і витривалости в таких справах.

Оксана Кузишин
Маспет, Н. Й.

>□<

РЕДАКТОРИ ПОВИННІ ДУМАТИ, ЩО ПИШУТЬ

Застановіться над тим, що Ви пишете. Вже кілька разів читаю у „Свободі" як от цей вирізок із суботньої газети, 28-го вересня:

Numerous reports about the suffering and hunger strike of Valentyn Moroz in the American media, as well as the report that Moroz was alive, have spurred the Ukrainian community to intensified activity in defense of Moroz and other Ukrainian political prisoners.

В українських виданнях було те саме; як появились відомості, що Мороз живе, то це дало поштовх на дальшу працю.

Чи ж Ви не знаєте, що КҐБ теж читає „Свободу"? І що ж Ви для них написали? Висновок один: Убийте Мороза, то українці на еміґрації втратять бажання до дальших акцій в обороні других політв'язнів. Невже ж Ви про це не могли подумати?

Друга справа: звідкіля Ви взяли, що нюйоркська демонстрація буде останнім актом в обороні Мороза і других? Це для КҐБ говорить так: почекайте ще трохи — і еміґранти замовкнуть.

Може „Свобода" замовкне, але є і другі, до яких я себе включаю, не замовкнуть, поки будуть дихати.

Ігор Копман
Баскінґ Ридж, Н. Дж.

ПРО „ЗАГРОЗУ НА НИЗАХ"

У редакційній статті: „Загроза на низах" ви заторкнули дуже важливу справу в житті нашої спільноти. Ви стверджуєте загрозливе зменшення кількости учнів у школах українознавства і зменшення активности в підставових клітинах загальногромадського життя та робите висновок, що над цим явищем треба основно застановитися і пошукати розв'язки.

Застановлятися над цією справою не залишилося багато часу, а ще менше осталось часу для праці в цій ділянці. Тут треба вказати на недостаточну діяльність наших жіночих організацій, а головно Союзу Українок. Питання: де наші жінки і що вони роблять?

В загальному, Відділи Союзу Українок, — очевидно, що є виїмки, — починають свою діяльність сходинами, продовжують з б и р анням вкладок, кінчають сходинами або святкуванням ювілею. Нема дискусій і праці над вихованням дошкільних дітей і їхніх молодих матерів, які потребують багато порад щодо виховання дітей в українському дусі.

Наплив до наших молодечих організацій зменшується тому, що багато батьків не підготовляють цих дітей і не вщеплюють в них любови до їхньої багатої етнічної спадщини.

Розв'язка для цієї справи є, але треба негайно братися до діла. Ми маємо багато молодих свідомих українок, які закінчили студії і могли б професійно працювати в цій важливій ділянці, але потрібно їх до цієї праці заохотити. Союз Українок повинен мати бодай десять платних працівниць, щоб виконували теренову працю.

Кожний знає, що екзекутива забезпеченевої установи не багато варта без добрих працівників в терені. Тут така сама наша проблема; без теренової праці Союзу Українок або подібних організацій в ділянці виховання молодих матерів і дошкільних дітей наша громада буде марніти.

Завданням цього голосу не є докоряти українським жінкам, бо вони заслужили собі на пошану за збереження нашої спадщини в час поневолення нашого народу. Треба тільки побажати, щоб вони допомогли зберегти нашу багату спадщину в цьому важливому часі в історії українського народу.

Отож, берімося до праці, щоб не було запізно.

Василь Сосяк
(виховник новаків Пласту)
Форест Гіллс, Н. Й.

>□<

БАЛАМУТСТВО

У дописах на музичні теми, які появляються в наших газетах, часто - густо трапляються неймовірні нонсенси, коли автори цих дописів вживають фахову термінологію в даних місцях, чи реченнях цілком не на місці й просто безглуздо. Таке безглуздя було свого часу в оголошенні, в якому його автор, заповідаючи лекції на даному інструменті, пише про себе „...артист... Консерваторії..." та „артист школи Джуліярд в Ню Йорку..."

Уперше чуємо, що в будь-яких музичних школах, включаючи й ці дві дуже відомі, існує категорія „артист". Є учні, чи студенти цих шкіл, або колучні, або абсольвенти — і так правильно завжди називають себе дванадцятеро українських абсольвентів, чи пак студентів школи Джуліярд, — але ніколи „артисти". Те саме можна сказати про численних українських — й неукраїнських — абсольвентів, чи студентів цієї другої музичної школи, названої в оголошенні, де також не існує категорія й титул „артист". Отже, пощо того роду фальшива реклама, яка тільки баламутить публічну опінію?!..

Антін Рудницький
Томс Ривер

ПРО УМОВИ У СОВЄТСЬКИХ КОНЦТАБОРАХ

1

Від редакції: Публікуємо в перекладі на українську мову текст листа шести в'язнів концтабору ЖХ 385/19, Мордовська АССР в справі побутових умов у таборі з березня-квітня 1974 року. Цей лист був пересланий Комітетові Прав Людини в СССР, що його очолює академік А. Сахаров, а також був поширений в СССР самвидавним порядком у збірнику „Про режим ув'язнених: вибірка свідчень", складеному А. Н. Твердохлєбовим, який дав деякі пояснення до тексту. Відпис листа находиться в архіві Радіо „Свобода" і з нього зроблено цей переклад. Підзаголовки додані до перекладу.

До Комітету прав людини, Москва, СССР.

Ми, нижчепідписані, група політичних в'язнів табору ЖХ 385/19, розташованого у Мордовській АССР, звертаємося до вас з проханням розглянути питання про умови утримування політичних в'язнів у совєтських таборах. Ми просимо вас піддати вивченню як самі законодавчі акти, що реґулюють життя політв'язнів, так і те, до якої міри ці закони переводяться в життя. Не всі з нас, які підписали цей лист, розглядають себе як громадян Совєтського Союзу, проте всі ми однаково відчуваємо на собі дію совєтських законів і, природно, зацікавлені в тім, щоб ці закони максимальною мірою відповідали високим принципам Декларації прав людини.

Підняти це питання особливо якраз тепер, коли СССР ратифікував угоди про права людини, і природно очікувати приведення законодавства в цілковиту відповідність з вимогами цих угод. Ми сподіваємося, що наш Комітет у максимальній мірі виявить совєтським законодавчим органам необхідне консультативне сприяння. Проблема політв'язнів не може бути обійдена мовчанкою особливо тепер в умовах розрядки міжнародної напружености, яка намічається, бож жадна сторона не може претендувати на ролю рівноправного учасника міжнародного діялогу, не вирішивши заздалегідь проблеми повного забезпечення прав людини для своїх громадян і інших осіб, які перебувають на її території.

Ми гадаємо, що у вирішенні цієї проблеми немалу ролю можуть відограти суспільні організації, якою є ваш Комітет. Чимале значення ми приділяємо і гласності обговорення цієї проблеми. На жаль, спроби гласного обговорення проблеми політв'язнів проводять зчаста до суворих репресій збоку адміністрації. Так, за спробу звернутися до вашого Комітету по цьому ж питанню, зроблену влітку 1973 року групою осіб нашого табору, були відправлені у Владімірську тюрму наші товариші Н. Будулак-Шарикгін (підданий Великобританії) і Б. Шакіров. Ми, одначе, уважаємо питання, яке ми ставимо, вельми важливим і звертаємось до вас повторно.

Політв'язні і кримінальні злочинці

Ми в цьому листі обмежуємося лише тим, що торкається режиму ув'язнення в таборах. На жаль, доводиться ствердити, що совєтське законодавство не робить ніякої різниці між ув'язненими кримінальними і політв'язнями. Сама назва „політв'язень" у законі відсутня і наявність у Совєтському Союзі політв'язнів публічно заперечується. Совєтський закон, щоправда, уводить поняття „особливо небезпечний державний злочинець", одначе це не полішує справи, бо до цієї категорії поряд з політв'язнями віднесено осіб, які такими аж ніяк не є (наприклад, суджені за воєнні злочини). Більш того, суворий режим утримання, кодифікований у „Виправно - Трудовому Кодексі", абсолютно однаковий, як для особливо небезпечних державних злочинців, так і для осіб, осуджених за такі злочини, як, наприклад, убивство. Недавно в газетах всього світу, в тім числі і совєтських, появилось повідомлення, що чілійська воєнна хунта заборонила уживати термін „політв'язень" і вимагала від газет писати лише про осіб, осуджених за кримінальні і воєнні злочини. Ми згідні з тим, що таке перемішання понять є абсолютно недопустиме, незалежно від того, в якій країні воно відбувається.

Виправно - Трудовий кодекс і таборові „інструкції"

Умови побуту в таборі суворого режиму теоретично определюються „Виправно-трудовим кодексом", що має силу закона. Практично ж, одначе, ці умови определені інструкціями, які видає МВД СССР (наприклад, так званий Приказ ч. 20 від 14 січня 1972 р., оголошений лише частково, і ряд інших „закритих" інструкцій). Ці інструкції доповнюють закон — наприклад, установлюють додаткові обмеження на вибір продуктів харчування для в'язнів, заперечують йому — наприклад, заборона читання у так званих штрафних ізоляторах (Шізо), і установлюють шляхи, щоб обійти закон — наприклад, в'язня не можна покарати за невідвідування так званих політзайнять, але зате його можна покарати за порушення режиму, бож політзайняття входить в режим дня. У всіх випадках, коли закон і внутрішньовідомча інструкція вступають в колізію, пріоритет завжди віддається інструкції. Така система подвійного реґулювання життя табору — законодавчого і адміністративного — відкриває широкі можливості для самовільного загострювання режиму. Оголошення недавно нової інструкції про уведення в таборах строєвої підготови ясно указує на те, що ця погроза цілком реальна. На нашу думку, обмеження права „законотворчости" виконавчих органів різко зменшило б можливості сваволля. Виправно-Трудовий кодекс окремо застерігає, що осіб, засуджених за особливо небезпечні державні злочини, можна тримати в ув'язненні і на території іншої республіки незалежно від місця їх осудження. Практично для політв'язнів це означає ув'язнення їх на території РСФСР (Мордовська АССР і Пермська область). Для надто численної категорії політв'язнів з Прибалтики або України ув'язнення в таборах має, отже, своїм прямим наслідком депортацію. Вони потрапляють у розпорядження адміністрації, що не розуміє їхньої мови, в чуже їм середовище. Їх зв'язки з батьківщиною насильно перериваються. Для осіб, які виступають за свої народні інтереси, така додаткова кара особливо тяжка.

Стаття 5 Декларації прав людини проголошує, що ніхто не повинен бути підданий жорстоким, нелюдським або понижуючим його гідність зверташню або покаранню. А насправді цілий ряд умов таборового життя протирічить цій вимозі Декларації.

ОБ'ЄДНАННЯ, СПІВПРАЦЯ ЧИ СТАВКА НА НАЙСИЛЬНІШОГО?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

на таких треба розраховувати.

Є ще й інший шлях для усунення „націоналістичної аномалії", до концентрації сил на націоналістичному відтинку. Ним є розвиток і зріст однієї організації до стану, в якому вона буде здібною здомінувати обидві інші. Теоретично такого варіянту виключати не можна, бо життя є безжалісне. Коли є сила, яка може й уміє для загального добра підпорядкувати собі інші елементи, — життя приймає це. Така сила мусить уміти не лише здомінувати інші й зайняти їх місце, вхлонути в себе людські елементи інших груп, асимілювати їх і перетопити в собі, але й дати їм творчі навантаження, відповідальні життєві функції, та задовільно виконувати всі завдання даного сектора. Тридцять п'ять років від першого розламу переконують нас з усією рішучістю, що між націоналістичними організаціями немає ніодної, яка була б здібна на це. Навіть найсильніший є заслабий до цього!

Отже ... Отже справа зовсім проста: нам немає іншого виходу, як скупчити свою енергію й свою увагу на наладнання співпраці й координації націоналістичних організацій. Тільки цей варіянт є можливий на сьогодні. І хоч він не є остаточним, він був би перерішуючим кроком у правильному напрямку і створював би ті всі передумови, які потрібні для дальших радикальніших заходів.

Концентрація національних сил стала категоричною життєвою вимогою. Її треба намагатися реалізувати на різних відтинках і з різних боків. Коли не виходить на одному, пробувати другого. Коли на одному є непрохідні часові труднощі, треба їх обійти й заатакувати з другого боку. Завдання це нелегке. Одначе „лупати цю скалу" треба без стриму, бо це єдиний шлях до успіху.

Дипломовий речиталь Ірени Тромси

На закінчення сезону, в рямках п'ятницевих вечорів Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, відбувся Дипломовий Речиталь Ірени Тромси.

Ірена студіювала гру на фортепіяні від 1962 р. в клясі відомого педагога, ще з Львівського Музичного Інституту — проф. Меланії Байлової. В часі 12-літньої науки Іренка була завжди старанно приготована, чемна, привітна, вітальна, видно було, що вона направду любить музику, вивчає солідно завдані вправи, довіряє і респектує свою учительку.

Останні роки вона за послідовну працю одержала оцінку „визначно" й ми прислухувались музичним пописам Ірени на концертах „Визначних учнів", на репрезентативному Бетговенівському концерті в 1970 р. та на концерті, який УМІ влаштував в корись Школи св. Юра.

Живе Ірена з батьками в стейті Коннектикат, проте кожного тижня приїжджає до Ню Йорку на лекції музики, чим дає доказ прив'язання до Українського Музичного Інституту.

Дипломовий Речиталь, який вимагає від абсольвентки цілої концертової програми, і заступлення всіх музичних стилів, це складний іспит, тим більше, що Ірена в тому самому часі кінчила університетські студії зі ступенем бакалявра з математики.

Програма Ірени Тромси складалась з „Прелюдії і Фуґи Б-дур" Баха, „Д-моль Сонати" Бетговена оп. 31, ч. 2., Шопена: Баляди Ас-дур і „Революційного етюда, „Куранти" Годарда, „Городчика під дощем" — Дебюссі, та українських композицій: „Ґавату" Лисенка, „Ліричної поеми" Фоменка, „Ягілочки" і „А вже весна" — Соневицькозо.

В Ірени м'ягкий, співний удар, добрі, легкі руки, коротке, чітке стаккато, а її приємна, вітальна вдача допомогла зразу нав'язати контакт з публікою, серед якої було багато молоді — товаришок і товаришів Ірени.

Поодинокі точки програми, з якої найкраще випали: „Революційний етюд", „Куранти" Годарда і всі українські композиції публіка нагороджувала рясними оплесками. Після концерту Ірена одержала квіти і якнайкращі побажання від учителів УМІ — успіхів у своїх дальших студіях.

Таїса Богданська
(пресова референтка УМІ)

Василь Гавреляк — кандидатом на мейора Едмонтону

Едмонтон — Канадська преса інформує, що серед п'ятьох кандидатів на мейора міста Едмонтону фігурує також прізвище українця Василя Гавреляка, який в роках 1958-63 вже виконував цю функцію. Бизнесові обов'язки В. Гавреляка не дозволяли йому виконувати функції мейора цілий час, однак тепер, переконавшись в недостачах міської адміністрації, він вирішив знову старатися про становище мейора. В. Гавреляк заступається за сильсий, випробуваний міський провід, лад і порядок.

Ділимося сумною вісткою, що дня 16 вересня 1974 року, з волі Всевишнього, відійшла у Вічність, по довгій і тяжкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами —

✝

МАРІЯ ШУМІНСЬКА

з роду КОРУПЕЦЬКА

Покійна полишила в глибокому смутку мужа Адама, сина Богдана та брата Омеляна з родинами, ближчу й дальшу Родину в Україні та Польщі.

Бл. п. Марія Шумінська народилася 6 квітня 1903 р. в Золочеві, Україна. З причини світової війни, покинула свій улюблений Золочів і опинилась на еміґрації в Німеччині, а опісля по кількох роках переїхала до Америки і мешкала в Ню Йорку від 1949-1969 року. Після переходу на пенсію, поселилась із своїм мужем у Шкотії, Н. Й. та належала до Укр. Кат. Церкви св. о. Миколая в Амстердамі, Н. Й.

Похоронні обряди відбулися дня 19-го вересня, з похоронного заведення Єнджейчака до церкви св. Миколая, звідки тіло Покійної зложено на цвинтарі парохії св. Миколая в Амстердамі.

Смутком прибитий муж Адам складає щиру подяку Всім, що брали участь в похоронах Покійної Дружини.

Нехай Американська Земля буде легкою для Неї!

Подав: Василь Гупаловський

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність
дня 14-го серпня 1974 року,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.
ПЕТРО ФУТЕЙ

Цією дорогою висловлюємо нашу найщирішу подяку всім Тим, що своїми молитвами, участю в похоронних відправах вшанували пам'ять Покійного, а нам в нашому великому горю — висловили співчуття та слова розради і потіхи.

Щиро-сердечно дякуємо Всечесним Отцям: о. мітр. Дмитрові Греськові, о. Іванові Оришкевичеві і о. Ярославові Сіркові за похоронні відправи і слова потіхи. Зокрема наша щира подяка о. Ярославові Сіркові за зворушливе і глибоке змістом прощальне слово, виголошене в часі Служби Божої.

Ми невимовно вдячні диригентові хору „Дніпро", маестрові Евгенові Садовському і Членам хору за прекрасний спів в часі похоронних відправ, якими звеличано і вшановано пам'ять Покійного.

Сердечно дякуємо Членам Родини, Приятелям, Громадянам, Товариствам і Організаціям за прислані вінки і слова потіхи. Окремо дякуємо мейорові міста Клівленду — достойному Ральф Перкові і Його Родині за виявлені нам співчуття та чудовий вінок.

Дуже дякуємо нашим близьким Приятелям, які приїхали на ці сумні похоронні відправи з інших місцевостей, як: Рочестер, Торонто, Детройт, Янгстави, Льорейн, Кентон і другі.

Наша щиро-сердечна подяка за щирі слова співчуття і прощальне слово над свіжою могилою панам: Костинсцькому, Гейнешеві і Монойленкові. Щиро дякуємо за такі ж слова прощання в часі тризни приятелям Покійного Володимирові Олецькому і Семенові Кріслатому.

Дякуємо директорові Української Радіоавдиції п. Зорісві за слова потіхи, співчуття і повідомлення громадянства про смерть Покійного.

Дякуємо др. Юрієві Кульчицькому і членові родини інж. Іванові Фурові за поміч у наших похоронних турботах і їх слово подяки від родини усім Присутнім в наших сумних похоронних обрядах.

Всім, що зложили чи прислали нам вислови співчуття, потішали чи в інший спосіб улегшували наше горе, сердечно дякуємо.

Дякуємо д-рові Володимирові Базаркові за переведену збірку на Духовну Семінарію в Арґентині. Дякуємо похоронному заведенню Михайла Колодія за солідне і фахове переведення похорону.

Хай Всевишній і Милостивий Господь винагородить всіх Вас своїми ласками і щедротами.

Дружина МАРІЯ
син д-р БОГДАН з дружиною
МИРОСЛАВОЮ і дітьми: АНДРІЙКОМ, ЛІДУНЕЮ і ДАРЦЕЮ

•

Наша щира подяка Всім, що зложили свої пожертви на Служби Божі, Церкву в Потребі і Духовну Семінарію в Арґентині. Зложені гроші на Служби Божі передано згідно з бажанням Жертводавців:

1. Церква св. Йосафата в Пармі, 21 Служба Божа	$105.00
2. Церква св. Марії в Клівленді, 12 Служб Божих	60.00
3. Церква св. Софії в Римі, 12 Служб Божих	60.00
4. Церква св. ап. Петра і Павла, 5 Служб Божих	25.00
5. о. шамб. Евген Боднар, 2 Служби Божі	10.00

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД „ЦЕРКВА в ПОТРЕБІ"
зложили:

1. Осипа Клодницька	$ 10.00
2. Д-р Роман і Дорі Клодницькі	10.00
3. Д-р Лідія і д-р Юрій Процики	10.00
4. Микола і Марія Гіряки	10.00
5. Михайло Пиц	10.00
6. Михайло Колодій	10.00

НА ДУХОВНУ СЕМІНАРІЮ В АРҐЕНТИНІ:

1. Д-р Ярема і Христина Раковські	$ 20.00
2. Д-р Родіон Паланій	15.00
3. Д-р Юрій і Дарія Кульчицькі	10.00
4. Михайло Деокон	10.00
5. Д-р Юрій і Слава Оришкевич	10.00
6. Іван і Катерина Рапкевич	10.00
7. Д-р Ігор і Дзвенислава Комаринські	10.00
8. Д-р Володимир і Лідія Базарко	10.00
9. Андрій і Софія Гудак	10.00
10. Джан і Дженет Берґстром	10.00
11. Едвард і Ірина Морров	10.00
12. Тані Граната	10.00
13. Роман і Марта Кассараб	5.00
14. Інж. Юрій і Арета Полянські	5.00
Разом вплачено	$465.00

Всім Жертводавцям щиро-сердечне українське СПАСИБІ!

ОКРУЖНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНОК, 12-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА та ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ

щиро запрошують на

ДВАНАДЦЯТУ ІНДИВІДУАЛЬНУ
МАЛЯРСЬКУ ВИСТАВКУ
МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

(Рим, Кастельґандольфо, Помпеї, квіти, пейзажі, композиції та ікони)
що відбудеться у ЧИКАГО
в днях 1-10 листопада 1974 року
в Галерії „Левів", 2353 Вест Чикаґо Авеню

ВІДКРИТТЯ:
П'ЯТНИЦЯ, 1 ЛИСТОПАДА, год. 8 вечора
Слово про мистецтво виголосить:
журналістка п-ні ОЛЬГА ЛУЦИК
із Міннеаполісу

Виставка відкрита кожного дня від 11-ої ранку до 10-ої вечора, у неділі від 9-ої ранку до 10-ої вечора.
Вступ вільний — Каталог $1.50 — Кава — Солодке

ОБ'ЄДНАННЯ ТОВАРИСТВ ПРИХИЛЬНИКІВ УНРЕСПУБЛІКИ

у неділю, 6-го жовтня 1974 року
в Українському Селі (Бавнд Брук)

— улаштовує —

ОСІННЮ ЗУСТРІЧ

Просимо Громадянство навколишніх міст і сіл масово прибути. Початок о год. 12.00 дня

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.
з великим болем повідомляє, що 30-го вересня 1974 р. відійшов у Вічність на 51-му році життя, визначний громадський та союзовий діяч — секретар 387-го Відділу УНСоюзу

✝

бл. п.
ВАСИЛЬ ОЛІЙНИК

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 2-го жовтня 1974 року у Віллімантику, Конн.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Достойній Вдові, Дітям та ближчій і дальшій Родині Покійного складаємо найглибші співчуття.

ДО ЙОГО БЛАЖЕНСТВА БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА

Позволяю собі на руки ВАШОГО БЛАЖЕНСТВА скласти вирази глибокого співчуття з приводу несподіваної смерти нашого Великого Заслуженого Громадянина Архиєпископа Івана.

Глибоко схиляю голову в пошані перед Постаттю Покійного Архиєпископа.

При тім позволяю собі підкреслити, що Покійний Архиєпископ Іван в наслідок мого звернення, виєднав у Святішого Отця Папи Пія XII рішення рятувати Вояцтво 1. УД та інших до неї приналежних відділів перед заходами червоного ворога полонити їх.

ПАВЛО ШАНДРУК
Генерального Штабу Генерал Полковник
Бувший Командувач Української Нац. Армії

Трентон, ЗСА.

РІЧНА ЗУСТРІЧ
Учасників Групових Тур в Україну

під проводом

КОВБАСНЮК ТРАВЕЛ ІНК.

відбудеться в СУБОТУ і НЕДІЛЮ,
19-го і 20-го жовтня 1974 р.
на СОЮЗІВЦІ
Оселі Українського Народного Союзу
В КЕРГОНКСОН, Н. Й.

- Запрошуеться Членів тури і Приятелів.
- Буде висвітлення найновіших прозірок і фільмів з України.
- Коктейль — Спільна вечеря — Розвагова програма.
- Шліть свої замовлення якнайскоріше до: "SOYUZIVKA" Ukrainian National Ass'n Estate Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641
- Канцелярія Аґенції буде закрита в суботу, 19-го жовтня.

Ґалерія Христини Чорпіти
6330 N. 12th Street, Philadelphia, Pa.

КАЛЕНДАР ВИСТАВОК НА ОСІННІЙ СЕЗОН 1974

ГАЛИНА МАЗЕПА — 6-го жовтня, з нагоди Дня Союзянки — Округа СУА з Філядельфії. Заля УСО „Тризуб" — Філядельфія.

МИХАЙЛО ОСІНЧУК — 3-го до 17-го листопада, приміщення Ґалерії.

ЗИНОВІЙ ОНИШКЕВИЧ — 23-го листопада до 8-го грудня, приміщення Ґалерії.

МИХАЙЛО КАЧУРОВСЬКИЙ — 14-22 грудня, Клюб „Київ", Пассейк, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ВІЛЛІМАНТИК, Конн.
з великим смутком повідомляє
Українське Громадянство,
що 30-го вересня 1974 року відійшов у Вічність,
визначний громадянин

✝

св. п.
ВАСИЛЬ ОЛІЙНИК

урод. 11-го лютого 1923 р. в Плавуча Велика, Тернопільщина, кол. голова УККА, останньо голова Контрольної Комісії УККА у Виллимантик, член Управи Комітету Відділів УККА стейту Коннектикет.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися 2-го жовтня 1974 року.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Достойній і опечаленій Вдові Покійного, Дітям та Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Приятеля
бл. п. інж. Івана Ямрозика
складаємо 25.00 долярів
на Стипендійний Фонд Студентів в Бразилії.
Інж. Стефан і Надія ЮРЧИНСЬКІ

СЕСТРИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ
171-21 Underhill Avenue, FRESH MEADOWS, N.Y.
(Use Kissena Blvd. Exit on Long Island Expressway)

ВЛАШТОВУЄ ПРОДАЖ

УКРАЇНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ВИРОБІВ

ВИШИВКИ (ПОДУШКИ, БЛЮЗКИ, ОБРУСИ І Т. Д.), КЕРАМІКА, БАНДУРИ, КУХОВАРСЬКІ КНИЖКИ, ЛЯЛЬКИ, ОБРАЗИ.

в неділю, 6-го жовтня 1974 р. від 12 дня — 7-ої вечора

ПЕРЕКУСКИ • БЕЗПЛАТНИЙ ВСТУП

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої
св. п. мґр. хемії Марусі Гаврилишин
зложили на „ЦЕРКВУ в ПОТРЕБІ":

30.00 дол. — Союз Українок — 70 Відділ, Пассейк;
ВП. Панство: 50.00 дол. — Покінський Павло з родиною;
по 20.00 дол. — Белендюк Михайло і Ліда, Юрків Юрко і Анна, Турянський Іван і Дарія;
по 10.00 дол. — Кокольська Надія, Кобзар Павло і Осипа, Филипович Евстахій з родиною, Смородський Петро і Ольга, Кливак Модест і Ірена;
по 5.00 дол. — Михалко з родиною, Площанський Мирослав і Олена, Лутова Мирослава.

ОТЦІ ДУШПАСТИРІ і ПАРАФІЯЛЬНА РАДА УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО СОБОРУ СВВ. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ в ЧИКАҐО, Ілл.

у великому смутку діляться з Українським Громадянством болючою вісткою, що у вівторок, 1-го жовтня 1974 р., відійшов у Вічність на 52-му році життя, після короткої і важкої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни,

✝

бл. п.
МИХАЙЛО ТРОЩУК

член Парафіяльної Ради і на протязі 5-ох каденцій — член її Президії та головний фінансовий референт, відданий син Помісної Української Католицької Церкви, активний громадянин і економічний діяч, глибоко побожний християнин, прикладний муж і батько своєї родини.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться за таким порядком:

В четвер, 3-го жовтня, о 7-ій год. веч. — ПАРАСТАС в похоронному закладі Музика і Син.

В п'ятницю, 4-го жовтня — ПАНАХИДА о год. 7-ій веч. і громадське вшанування Покійного.

В суботу, 5-го жовтня 1974 р. — ПАНАХИДА, винос Тіла Покійного о 10-ій год. до Собору свв. Володимира й Ольги, звідки після завершення похоронних обрядів, Тлінні Останки Покійного будуть відвезені на цвинтар св. о. Миколая. Опісля відбудуться тризна і поминки в авдиторії Собору в пообідніх годинах.

•

Опечаленій Дружині і Дітям, ближчій і дальшій Родині та Українським Установам, з якими Покійний співпрацював, висловлюємо глибоке співчуття.

•

Вічна Пам'ять невсипущому Працівникові на ниві Христа і Рідного Народу.

ПОДВІЙНІ МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ КОПАНОГО М'ЯЧА

— відбудуться —

в неділю, 6-го жовтня 1974 року

УСК НЮ ЙОРК — „ТРИЗУБ", ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

о год. 1-ій по пол.
та
НЮ ЙОРК ГУНҐАРІЯН — ЕЛІЗАБЕТ
о годині 3-ій по пол.
на ПЛОЩІ МЕТРОПОЛІТАН ОВАЛЬ
Метрополітан Авеню і 67-ма вулиця, МАСПЕТ, Н. Й.

У перші роковини смерти великого українського патріота, людини великих чеснот і доброчинця

Олександра Петровича Рішая

складаємо пожертви на цілі, якими турбувався Покійний:

на збірник про Поділля. УВАН	$ 50.00
на видання про В. Кричевського. УВАН	100.00
на Енциклопедію Українознавства	100.00

ЗЕМЛЯКИ й ДРУЗІ в КАЛІФОРНІЇ

Субота, 12-го жовтня 1974 року
Заля Школи св. Йосафата, Парма, Огайо
Початок 8:30 вечора

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1. УД УНА — СТАНИЦЯ КЛІВЛЕНД, ОГАЙО
запрошує всіх кол. Вояків і все Українське Громадянство на

ОСІННЮ ДИВІЗІЙНУ ЗАБАВУ

Оркестра „Зоря" з Детройту
Соліст: В. Кучер
Буфет в заряді ВШ. Пань

МІЖ СОЮЗОВЦЯМИ В БОСТОНІ

До Бостону завжди їду, як до „другого дому". Їду не тільки тому, що живе там мій брат д-р Іван з гарною родиною, або, що Бостон є історичним американським містом, чи містом родини Кеннеді, але він славився своїм Гарвардським університетом у якому існує „Український Гарвард" і т. п. У Бостоні в першу чергу є активна українська громада з двома гарними церквами: українською католицькою і православною та цілим рядом організацій і установ завершеними централями УККА. Для мене Бостон є ще й тим цікавим, бо в ньому існує три Відділи УНС, живе там наша довголітня головна радна і активна суспільно громадська діячка д-р А. Чопик, та багато добрих союзовців, з якими на протязі часу вдалося мені нав'язати найкращий контакт, і приятельські відносини.

В дорозі до Бостону

У Торонті існує страйк, міської транспортації. Ні автобусів, ні підземки. Дістатися на час таксівку — це проблема. Однак завдяки доброму приятелеві, який підкидає нас на летовище, ми швидко вже на літаку „Америкен Лайнс". Заледве дві години й то з перестанком у Ню Йорку, ми вже в Бостоні. Небавом ми вже в брата. Привітання і розмова. Дещо відпочавши, почину нав'язувати зв'язок. Безперечно, що розпочинаю його від „начальства" тобто від д-р А. Чопик, нашої головної радної, а опісля вже через секретарів, до знайомих членів, або тих, які ще досі з різних причин чи міркувань до УНС не належать. І так зачинається „відпочинок", у який включається довга телефонічна розмова у союзних справах з головним секретарем п. Соханом і головним організатором Гавришем.

Оглядини Гарвардського Університету

Кажуть бути у Бостоні й не відвідати Гарварду, це те, що бути в Римі і не бачити Папи Римського! Тому разом з сином Ярославом вибираємося туди. На дворі спека. Оглядаємо університет, зокрема нас цікавить бібльотека. Дещо оглянувши, прямуємо до будинку Студій Українознавства. Ми ним зацікавлений у докторській праці на цьому університеті з історії України. На жаль літній час, вакації і деякі головні „боси" на вакаціях, другі зайняті іспитами на літніх курсах, які саме того дня кінчались. На, щастя молодий енергійний д-р Субтельний віддав нам багато часу й уваги, показавши приміщення Студій Українознавства з повними інформаціями про дальші заходи влаштування і розбудови окремих ділянок, як: бібліотеки, викладових кімнат, канцелярії окремих професорів і т. п. Треба признати, що в особі д-ра Субтельного українська спільнота знайде визначного науковця.

Канадські студенти на літніх курсах

Того дня, коли ми відвідували Гарвард, кінчалися літні Курси Українознавства та іспити, всі студенти й професори, мали досить праці і поспіху. Канаду дуже добре заступлено на цьогорічних літніх курсах, бо аж десять студентів брали в них участь, а між ними аж 8 духовних осіб з Інституту св. Володимира Чину о. о. Редемптористів з Ровлину в Манітобі. Українська католицька парохія скористала з присутности молодих священиків в Бостоні, бо вони під проводом о. Володимира заступали під час цілих вакацій старенького о. Сокульського, а своїми гарними проповідями і відправами та прихильним відношенням здобули собі велику симпатію і прихильність парохіян. Тому й не дивно, що у середу 21-го серпня ц. р. велике число парохіян разом з о. Сокульським зібралися у вечірніх годинах, в приміщенні церкви, щоб попрощати і подякувати їм за гарну духовну опіку на протязі літніх вакацій. Пані із Союзу Українок і Церковного комітету, приготовили перекуску, і підготовили програму вечора. Вона складалася із слова подяки, гри на бандурі одного з отців при спільному співі, дует проф. Лесіва з його дружиною, які приїхали з Польщі і проф. Лесів є викладачем на Гарвардському університеті й багатьох інших. Від церковного комітету дякував п. Гетманський, а від Союзу Українок її голова. Від отців слово подяки сказав о. Богдан запевняючи присутніх, що час перебування у Бостоні був для них приємним і ніколи незабутнім. При кожній нагоді вони завжди готові послужити гарній українській громаді у Бостоні. Многоліттями отцям — закінчено милу й немов догоплітню зжиту родинну зустріч. Двох інших студентів було з Торонта, п. Зварич, прізвища другого — не знаю. Між союзівцями.

Між союзовцями

За щирим запрошенням головної радної д-р А. Чопик, у її гостинньому домі, відбулася „союзова зустріч", участь у якій взяли: головна радна т-р А. Чопик, В. Дідюк, В. Гетьманський — секретар Відділу ч. 374, Д. Мельник — голова Відділу ч. 307, І. Шилінський — голова Відділу 238, В. Мигович — делегат на 28 Конвенцію від Від. ч. 238, І. Волощук — голова Від. ч. 374, та мій брат як гість д-р І. Дідюк. Секретарка Від. ч. 238 А. Ремік, була у цей час у поїздці на Україні, а секретар Від. ч. 307 п. Галонзка був хворий. У товариській атмосфері та спільній виміні думок присутні порушили цілий ряд союзових справ, а зокрема застановлялись над дальшою організаційною розбудовою УНС, та способами як приєднувати в дальшому нових членів. Усі прийшли до одного заключення: УНС — це загальносуспільна і братсько-запомогова організація, яка мусить рости і розвиватися так в Америці, як і Канаді.

УНС — досі зробив і напевно далі буде робити все для української спільноти, для української людини, бо на це ж вже 80-років був він створений. Дякуючи за гарну гостину у нашої головної радної, присутні прощаючись твердо запевняли, що цьогорічна організаційна праця подвоїться, а в пізнішому часі, під осінь, возмоно, можливо й використають мій досвід для організаційної допомоги. Безперечно, що для моїх дорогих бостонців, я завжди готовий допомогти скільки у моїй силі, бо ця допомога це спільна праця українців Америки й Канади, для українського народу.

Дещо про Бостон

Як вже на початку я згадував, що Бостон — це місто, яке багатьма справами зв'язане з історією Америки. Однак „український" Бостон також гарний і важливий під кожним оглядом, а тепер з хвилиною створення „кузні" української науки при Гарвардському університеті, він напевно ввійде історію нашої спільноти в Америці й Канаді.

Сьогодні хочу зупинитись тільки на одному, дуже характеристичному деталі, а саме: не думаю, що де будь і якабудь україн. громада, а в даному випадку українська католицька парохія, має десь краще місце, як його має українська католицька парохія! У центрі міста на горбі вкритому різними деревами, немов плеканому парку, побудована гарна, частинно стилева церква. Велика резиденція у якій побіч помешкання для отців приміщується: рідна школа, парохіяльна кухня, велика кімната на сходини. У підніжжі гори є велика заля-бейсмент, яка колись служила для відправ, і первісно була подумана як парохіяльна заля, над якою мала бути побудована церква. Коли, однак, церкву побудовано окремо на горі, заля бейсмент сьогодні випозичається для шкільної ради міста, для шкільних приміщень, та приносить парохії певний прибуток. Все це мов зодягнене в дерева і квіти. Поміж ними є два чотирнастарічні граби, а вони немов природні парасолі, закривають своїми чудовими віттями, повними, як о. Сокульський твердить „гріхами", з яких можна б зробити багато олію. Таких гарних дерев мені досі не приходилось бачити. Тому не дивно, що їми старанно опікуються відповідні міські установи. Ціла площа разом з церквою і будинками творить окрему цілість. Кожної неділі збираються тут члени окремих організацій та влаштовують свої пікніки. Цієї неділі була черга на пікнік СУМА. Був чудовий день, а під „парасолею" старих грабів численно зібралися люди. У програмі були спортові змагання: Інженери — СУМА, виступ танцювальних груп юного СУМА, та окремих юнаків-юначок. Були виграші. Можна було гарно і весело забавитись. Програмою проводив п. Гончар, а пані з Батьківського комітету подбали за смачні перекуски. У Бостоні зустрічав я багато людей говорив з ними на різні-прерізні теми, чув багато різних думок і вісток. Вони різні і многогранні — такі як різними є кожна людина і громада. Ствердити одначе треба, що українська громада в Бостоні живе і діє. В обороні переслідуваних, а зокрема В. Мороза, бостонська громада гідно запротестувала, зайнявши гідну поставу до виступу московських посланців групи Мойсеєва, пікетуючи їх, вона ю різно допомагає у розбудові Гарвардського Центру, і т. п.

В. Дідюк

Маніфестація американських русинів у Вашингтоні

Церковно - релігійні традиції у Візантійській каплиці

Ню Йорк. — 29-го вересня у церковній залі св. Марії при Другій авеню та 15 вул. відбулася передостання проба Крайового Хору Візантійської Дієцезії Американських Русинів у Пассейку. На пробі взяли участь понад 80 хористів, — членів церковних хорів з: Ню Йорку, Бруклину, Байону, Джерзі Сіті, Елізабету, Йонкерсу, Пассейку, Перт Амбою. Диригентом хору є улюблений поміж русинами Гавриїл Зігаль, родом із Ліпманової, Пряшівська область.

Хор підготовляється на виступи під час великого празника у Вашингтоні найближчої суботи й неділі, 5 - 6 жовтня, коли відбуватиметься посвячення традиційної Візантійської каплиці в історичному Народному Храмі Непорочного Зачаття. У посвяченні братимуть участь чотири карпатські єпископи з великим почтом священства. Головним репрезентантом буде Митрополит Стефан Кочішко, екзарх Карпатської Митрополії в Америці, а йому в асисті владики: Кир Михаїл Дудик із Пассейку, Кир Еміл Мигалик із Парми, Огайо та Кир Иоан Вілак із Пітсбургу.

Візантійська каплиця, яка уосіблює символ любови східних католиків до Божої Матері, влаштована з нагоди 50-ліття заснування окремого Єпископату для американських русинів, які в більшості є іміграцтами з Закарпаття, тобто з нинішньої Закарпатської области та Пряшівщини.

Проект Візантійської Каплиці виготовила відома мисткиня Христина Дохват із Філядельфії, експерт іконографіст, яка у своєму проєкті та його виконанні влучно узгляднила важливі церковно - релігійні традиції Американських Русинів, що їх вони привезли як дорогоцінну спадщину із Старого Краю.

Цей празник у Вашингтоні заповідається у формі могутньої церковно - релігійної маніфестації американських русинів, що стараються задокументувати вірність до своїх церковно - релігійних, а тим саме й народних традицій.

Окрім Крайового Хору Карпатської Дієцезії у Пассейку виступатимуть ще хори з Філядельфії, Пітсбургу та Парми. В їхній програмі (церковні пісні по американськи та слов'янськи) як теж і народні пісні. В концерті виступатимуть перед і після бенкету в суботу увечорі, а в неділю вранці і по полудні під час Богослужень.

Святковий Комітет на чолі з о. канцлером монс. Р. Мисуличем сподівається, що на празник прийде коло 6,000 паломників. Із Ню Йорку зголосилося на автобуси коло 300 парафіян.

Остання проба тутешнього Крайового Хору відбудеться в середу увечорі, 2-го жовтня в залі церкви св. Марії.

Ю. Мирчак

Відбулися організаційні збори...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

проводила зборами, поруцила ряд організаційних справ, головно фінансові аспекти УНС. На зборах був присутнім також о. Иосиф Скульський, парох згаданої церкви.

В дискусії, в якій взяли участь Анна Ремик, В. Міговський, І. Волощук, В. Гетманський, Д. Мельник, Д. Галонзка, М. Франківський, І. Станчак, О. Щудлюк, С. Сідлярчук, І. Кичмур і П. Волощук, та ін., заторкнено і вияснено зокрема такі справи, як боргові зобов'язання, винайм приміщень в будинку УНС, секретарські курси, участь студентів в УНС та громадському житті, „Союзіка" і подібне.

Після дискусії відбулася перекуска, приготована панями Гетманською та Галонзкою. Вечір закінчено висвітленням фільму про посвячення будинку УНС та про місцеве церковне життя, який зробила д-р Чопек. Отець Скульський закінчив вечір молитвою.

Збори у Вунсокет, що були також річними зборами Союзової Округи, відбулися по полудні в залі української православної церкви св. Михайла. Голова округи Леон Гардінг, привітав пані Душник та закликав присутніх вставанням з місць віддати поклін тим членам УНС, що відійшли у вічність. Опісля секретар Степан Кручковський відчитав протокол з попередніх зборів, а Волтер Кіндефорський прочитав фінансовий звіт Округи. По короткій дискусії обрано нову управу Окружного Комітету.

Після доповіді п-і Душник, відбулася ширша дискусія, темою якої були такі справи, як боргові зобов'язання, вплачування секретарями членських вкладок на час, проблеми, зв'язані з організаційним життям громади, „Свобода", новий будинок УНС, вибори на останній конвенції, і т. п. В дискусії забирали слово Дж. Бардел, В. Кіндефорський, Л. і І. Гардінг, Д. Василик, І. Данилюк, М. Попович, М. Сталлі і М. Королишин, мол.

До нової управи Округи УНС у Вунсокет були обрані: Леон Гардінг — голова; Іван Данилюк — місто-голова; Михайло Попович — 2-ий місто-голова; Волтер Кіндефорський — скарбник; Степан Кручковський — секретар та Дмитро Василик — заступник секретаря. До Контрольної комісії увійшли: Юрій Трінклер, Володимир Николишин та Джанет Бардел.

На зборах був присутній також веч. о. Віталій Коваленко, парох церкви св. Михайла, що провів заключну молитву. Збори закінчено перекускою, якою гостили п-і Євгенія Гардінг та Комітет.

„Дезертир" совєтської армії мав скриватися 30 років у криївці в СССР

Москва. — Агенство Юнайтед Пресс Інтернешенал передало з Москви повідомлення, що газета „Комсомольская правда" з 29 вересня опублікувала інформацію про нібито „дезертира Совєтської армії", який мав втекти з війська в 1944 році із того часу скривався у своєму селі та щойно у серпні рішився вийти з криївки і зголоситися на міліції. Мова тут про Василя Хвилю з села Остроженць в Україні, якому тепер 52 роки, а який від 1944 року скривався у криївці на родинному господарстві. Згідно з інформацією совєтської газети, після закінченого допиту міліція його звільнила і він тепер вже працює у місцевому колгоспі, де його брат є одним із службовців. Судити за дезертирство його не будуть, бо він підлягає амнестії, що її проголосив совєтський уряд перед 25 роками.

Совєтська газета пише, що В. Хвиля мав заявити, що безпосередньо після закінчення війни він не вийшов з криївки не тому, що боявся, що його совєтський суд покарає за дезертирство, а тому, що він більше боявся того, що його приневолять, мовляв, признатися до „націстської української групи відомої як бандерівці". Газета навіть наводить слова В. Хвилі, що він „хоч і одержав прощення, він визнає свою вину". Одночасно з якоюсь нез'ясованих міркувань газета вкладає в уста Хвилі „прокляття" для бандерівців, мовляв, „я проклинатиму їх до кінця моїх днів". Варто у зв'язку з цим тільки нагадати що амнестія, про яку іде мова, а яку проголосив совєт. уряд, стосується фактично не дезертирів з Совєтської армії, а всіх членів українського збройного підпілля, яким совєтський уряд обіцяв помилування, якщо „прийдуть з повинною", тобто складуть зброю і покаються.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1974 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. — П. Дзюба, гол. М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — П. Янковський, предс., М. Кущ, секр.

РОЗШУК

Пошукую вуйка, якому около 50 років, зі с. Студене, пов. Ліско, воєвд. Краків, Польща. Ім'я і прізвище — ЯВІРНИЦЬКИЙ ЮРКО ФЕДОРОВИЧ

Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адреси:

УССР
Обл. Івано-Франківська
Р-р Рогатинський
село Нижня Липиця
Гучок Петро Григорович
або
George Krawec
5937 Grove Street
Ridgewood, N.Y. 11227, USA

Розшукує Явірницька Катерина Фед. син ПЕТРО.

ТАРЗАН, 7187. ПЕТРО КРИСП ЗАХОПЛЮЄТЬСЯ ТАНЦЮРИСТКОЮ



В той час, коли барабани джунглів вибивають мелодійне темпо — гнучка, привáблива постать розважає захоплених клієнтів кабаре. Сюди й туди вона вигинається в символічному тубільному танку.

Петре!... Ця танцюристка...

Не знаю твоєї думки, приятелю, але я думаю, що вона прекрасна!!